

*Naturlig vegetasjonssone og grassone mellom dyrka mark og vassdrag i Horten.
Foto: Gørli E. B. Andersen*

Landbruksplan – Horten kommune

2025 – 2030

Vedtatt av kommunestyret xx.xx.2025 – KSAK xxx/25

Innhold

1. SAMMENDRAG	3
2. TEMAOMRÅDER OG TILTAK FOR PERIODEN 2025 - 2030	4
2.1. MATSIKKERHET OG BEREDSKAP.....	4
2.2. MATPRODUKSJON	6
2.3. KLIMA	6
2.4. NATUR OG MILJØ.....	10
2.5. LANDBRUKSRELATERT NÆRINGSUTVIKLING	13
2.6. SKOGBRUK	15
2.7. VILT	16
2.8. FORVALTNING, INFORMASJON OG OMDØMMEBYGGING	18

1. Sammendrag

Den nasjonale landbrukspolitikken har fire overordna mål ([Stortingsmelding 11, 2023-2024](#)):

- Matsikkerhet og beredskap
- Landbruk over hele landet
- Økt verdiskaping
- Bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser

Horten kommune har et godt ressursgrunnlag med attraktive landbruksarealer, god jordkvalitet og godt klima for jordbruksproduksjon samtidig som kommunen er et attraktivt område for bosetting.

I denne landbruksplanen er hovedtemaene og hovedmål en kobling av nasjonale mål tilpasset kommunale mål fra kommunale planer. Hvert av hovedtemaene i landbruksplanen har ett overordnet mål, samt delmål og tiltak for å nå målene. FNs bærekraftsmål er lagt til grunn for de fleste av landbruksplanens overordnede mål.

Handlingsdelen i landbruksplanen er delt i hovedtemaene:

- Matsikkerhet og beredskap
- Matproduksjon
- Klima
- Natur og miljø
- Landbruksrelatert næringsutvikling
- Skogbruk
- Vilt
- Forvaltning, informasjon og omdømmebygging.

Det er i landbruksplanen formulert tilhørende hovedmål:

- Verne om og sikre dyrket mark for fremtidige generasjoner.
- Horten kommune skal bidra for å nå mål om økt matproduksjon i Norge.
- Landbruket skal være en del av løsningen på klimautfordringen ved bærekraftig forvaltning av jord og skog.
- Forvalte natur og miljø, samt jord-, skog- og vannressurser på en bærekraftig måte.
- Verdiskapingen basert på mat-, kultur, natur- og aktivitetsbaserte opplevelser økes
- Verdiskapingen i skogen skal økes gjennom aktiv foryngelse, ungsogspleie og vedlikehold og utbedring av skogsveinettet.
- Forvalte vilt i Horten kommune på en bærekraftig måte
- Landbrukets omdømme ivaretas gjennom god landbruksforvaltning og godt informasjonsarbeid.

Landbruksplanen er en nærmere beskrivelse av hovedmålene og delmålene for landbruket i Horten kommune, samt de prioriterte tiltakene som skal gjennomføres i planperioden. Dette er tiltak som skal gjennomføres for å oppnå målene i landbruksplanen. Gjennomføring av tiltakene skal bidra til en effektiv bruk av økonomiske og menneskelige ressurser.

Ansvar for tiltakene vil ligge både til kommunen, men også til næringen selv.

2. Temaområder og tiltak for perioden 2025 - 2030

2.1. Matsikkerhet og beredskap

Hovedmål	Verne om og sikre dyrket mark for fremtidige generasjoner.
Delmål	
<ul style="list-style-type: none"> • Fremme jordvern i kommunen og streng praksis for omdisponering av dyrka jord • Opprettholde de store sammenhengende landbruksarealene i kommunen. • Ved omdisponering av dyrket mark skal matjordplan utarbeides. • Legge forholdene til rette for kontinuitet i drift av landbruksjord ved inngåelse av jordleieavtaler. • Oppfylle driveplikten på all dyrka jord. 	
Bakgrunn	
<p>FNs bærekraftsmål nr. 2, <i>Utrydde sult: Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk</i> er førende for tema om matsikkerhet.</p> <p>Jordvern handler om å sikre dagens befolkning og våre etterkommere muligheten til å dyrke egen mat på egen jord. Vern og sikring av dyrket mark kan derfor knyttes direkte til FNs bærekraftsmål nr.2, <i>Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk</i>.</p> <p>I perioden 2000 – 2023 var Horten kommune den kommunen i Vestfold fylke som har omdisponert størst andel av sin dyrka jord, i prosent. I den perioden ble det omdisponert 6,1 prosent av dyrket areal i kommunen. Mye av det omdisponerte arealet har gått til samferdsel og næringsbygg, men også til boligformål.</p> <p>For å unngå omdisponering av dyrka mark må kommunen utnytte det fortettingspotensialet som er i hele kommunen. Ved fortetting i byen, er det viktig å ta vare på grønne lunger.</p> <p>Horten kommune må sikre nok matjord til fremtidige generasjoner.</p>	

Tiltak	Arealbruk og forvaltning
Bakgrunn	
<p>I kommuneplanen er det lagt til grunn en befolkningsvekst. E18 og ny jernbane gjør at avstanden til Oslo blir mindre, og det blir mer attraktivt å flytte hit, noe som fører til stort press på kommunens arealer.</p> <p>Skal vi håndtere befolkningsvekst og utbyggingspress, og samtidig tenke fremtidig matproduksjon, er det viktig å legge føringer for bevaring av dyrka og dyrkbar jord.</p> <p>Nedbygging av matjord er en stor trussel mot fremtidig matproduksjon. Den dyrka jorda i Horten kommune er av god kvalitet, og er derfor viktig å ta vare på.</p>	
Aktiviteter	
<ul style="list-style-type: none"> • Fremme jordvern og streng praksis for omdisponering av dyrka mark i utbyggingssaker 	

<ul style="list-style-type: none"> • Utnytte fortettingspotensial i hele kommunen, men også beholde de grønne lungene i byen.
Ansvar Plan- og utbyggingstjenester og Samfunnsutvikling, bondelag.
Fremdrift 2025 – 2030.

Tiltak	Matjordplan
Bakgrunn I Regjeringens jordvernstrategi fra 2023 er målet for omdisponering av dyrka mark satt til maksimalt 2000 dekar pr år, og målet skal nås innen 2030.. Det kan likevel ikke unngås at noe matjord vil bli omdisponert. Et avbøtende tiltak er å flytte matjorda, noe som er beskrevet i Veileder til matjordplan . Veilederen skal være et hjelpemiddel for kommuner og planleggere for å finne en løsning for å benytte berørt matjordlag til forbedring av annen dyrka eller dyrkbar mark til matproduksjon.	
Aktiviteter <ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide matjordplan i reguleringsplaner ved omdisponering av dyrka mark 	
Ansvar Plan og utbyggingstjenester, utbyggere og grunneierne.	
Fremdrift 2025 – 2030.	

Tiltak	Oppfølging av driveplikt
Bakgrunn Den generelle regelen i jordloven §8, er at all dyrka jord skal drives. Når eieren ikke skal drive jorda selv, kan driveplikten oppfylles ved at jorda blir utleid til en annen bruker. Det er krav om skriftlig avtale for minst 10 år av gangen. Kopi av skriftlige jordleieavtaler skal sendes til kommunen for godkjenning.	
Aktiviteter <ul style="list-style-type: none"> • Sende informasjonsskriv om driveplikt ved overtakelse av landbrukseiendommer • Register over jordleieavtaler • Følge opp matjordarealer som ikke blir drevet, eller blir misligholdt på annen måte 	
Ansvar Plan og utbyggingstjenester og grunneierne.	
Fremdrift 2025 – 2030.	

2.2. Matproduksjon

Delmål	Horten kommune skal bidra for å nå mål om økt matproduksjon i Norge.
Delmål	
<ul style="list-style-type: none"> • Opprettholde allsidig matproduksjon. • Opprettholde andel økologisk produksjon i takt med marked og bærekraft • Øke produksjonen av grønnsaker, frukt, bær og poteter, matkorn og proteinvekster. • Opprettholde kraftforkrevende produksjoner. • Opprettholde den grovforbaserte husdyrproduksjonen. 	
Bakgrunn	
<p>FNs bærekraftsmål nr. 2, <i>Utrydde sult: Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk</i> er førende for tema om matsikkerhet. Å produsere nok, trygg og variert mat av god kvalitet er den viktigste oppgaven landbruket løser for samfunnet. Matsikkerhet er derfor et sentralt overordnet mål. Ved å produsere mest mulig av maten vi spiser i Norge, styrker vi vår egen matsikkerhet, samtidig som vi reduserer presset på matressursene globalt.</p> <p>Horten kommune har et godt ressursgrunnlag for å produsere mat til befolkningen. Både jordsmonn, topografi og klima er faktorer som legger til rette for allsidig matproduksjon.</p> <p>For å øke matproduksjon på matjorda i kommunen er det enkelte tiltak som kan settes inn.</p>	

Tiltak	Økt satsing på drenering
Bakgrunn	
<p>Det er behov for å opprettholde og aller helst øke avlingene. God drenering sørger for god plantevekst og nyttiggjøring av tilgjengelige næringsemner. Når dette grunnlaget er på plass, er det lettere å tilpasse gjødsling og få effektiv ugrasbekjemping på arealene. God drenering er et tiltak som ligger i bunn for avlingsøkning for de ulike planter som dyrkes.</p>	
Aktiviteter	
<ul style="list-style-type: none"> • Grøfting • Informasjon om tilskuddsordninger. 	
Ansvar	
Plan og utbyggingstjenester, organisasjonene og grunneierne.	
Fremdrift	
2025 – 2030	

2.3. Klima

Hovedmål	Landbruket skal være en del av løsningen på klimautfordringen ved bærekraftig forvaltning av jord og skog
Delmål	<ul style="list-style-type: none">• Følge opp satsningsområdene i <i>Landbrukets klimaplan</i> for redusert klimautslipp fra jordbruket og økt opptak av karbon i jord.• Utnytte husdyrgjødsel til biogass og jordforbedring• Bruke dyrka jord som karbonlager• Øke CO2 bindingen i skogen.• Øke bruken av lokal produsert bioenergi.
Bakgrunn	<p><i>FNs bærekraftsmål nr.13, Stoppe klimaendringene: Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem</i>, er førende for arbeidet med reduksjon av klimagassutslipp. Norge tar del i EUs klimaregelverk fra 2020 til 2030. Det er satt mål om at den globale oppvarmingen skal holdes godt under to grader sammenlignet med førindustriell tid, men helst ikke overstige 1,5 grad økning.</p> <p>Landbrukets forvaltning av landbruksarealene er viktig for skogens og jordas funksjon som karbonlager.</p> <p>På nasjonalt plan har jordbruket og regjeringen inngått en <u><i>intensjonsavtale</i></u> om redusert klimautslipp i perioden 2021 til 2030, for å følge opp det nasjonale målet om redusert klimautslipp. <i>Landbrukets klimaplan</i>, knyttet til <u><i>Stortingsmelding nr. 13 (Klimaplan for 2021-2030)</i></u> viser åtte satsingsområder for nå målet om å kutte klimagassutslipp og øke opptaket av karbon i jord fra 2021 til 2030. Noen av disse målene er det aktuelt å satse på i Horten kommune i de kommende år, slik som bedre bruk av gjødsel og god agronomi, bruk av husdyrgjødsel som råstoff i industrielle biogassanlegg, og jorda som karbonlager.</p> <p>I forrige kommunedelplan for klima og energi i Horten, ble landbruket omtalt som en viktig del i planen. I revidert <u><i>kommunedelplan for klima og energi 2020-2032</i></u> vises det til at i perioden 2009 til 2017 er måloppnåelsen for utslippet av klimagasser fra landbruket redusert med 16 prosent.</p>

Tiltak	Tilrettelegging for bruk av biorest fra Greve biogass AS, Tarandrød, som gjødsel og jordforbedringsmiddel.
Bakgrunn	
<p><u>Greve Biogass</u> har som formål og samfunnsansvar å bidra til kontinuitet og grønn verdiskapning, med hovedfokus på gamle Vestfold fylke, samt Grenlands- og Drammensregionen. Dette skjer gjennom utvikling av verdikjede basert på biogass produsert fra våtorganisk avfall, husdyrgjødsel og slam, og ved klimavennlig produksjon av mat fra biogjødsel og grønn CO2. Biogass benyttes til bruk i busser og renovasjonsbiler.</p> <p>Bioresten som blir igjen tilbakeføres til dyrket mark som gjødsel og jordforbedring. Horten kommune ligger i gunstig avstand fra Tarandrød i Tønsberg kommune hvor anlegget ligger. Ved full produksjon vil det være behov for flere lagerplasser for biorest. Disse må ligge i tilknytning til dyrket mark, og på grunn av stor masse må de plasseres på grunn som tåler vekten.</p> <p>Den største utfordringen ved spredning av biorest fra biogassanlegget, er at det blir tilført plastfragmenter som følger med biorestmassen til jorda.</p>	
Aktiviteter	
<ul style="list-style-type: none"> • Opprettholde og øke interessen blant brukerne i Horten. • Informasjon om ordningen. • Se muligheten for hesteeiere til å bli leverandør av hestemøkk 	
Ansvar	
Plan- og utbyggingstjenester og bondelaget.	
Fremdrift	
2025 – 2030	

Tiltak	Jorda som karbonlager
Bakgrunn	
<p>Bruk av fangvekster, biokull og beiting kan bidra til å ta karbon ut av atmosfæren og lagre det i plantebiomasse og jord.</p>	
Aktiviteter	
<ul style="list-style-type: none"> • Bruke fangvekster på dyrka jord (RMP-tilskudd) 	
Ansvar	
Plan og utbyggingstjenester, Enhet for kommuneutvikling, gårdbrukere og bondelag.	
Fremdrift	
2025 – 2030.	

Tiltak	Optimal gjødsling
--------	-------------------

<p>Bakgrunn</p> <p>En god gjødslingsplan med optimal gjødsling er et klimavennlig tiltak som er enkelt å gjennomføre. Optimal gjødsling vil si at det ikke blir tilført mer næringsstoffer til jorda enn det jordbruksvekstene har behov for, og at gjødslingen blir utført til riktig tid i samsvar med plantenes behov.</p>
<p>Aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> Gjødslingsplan del av systematisk kontroll ved produksjonstilskudd/RMP
<p>Ansvar</p> <p>Plan og utbyggingstjenester, gårdbrukere og bondelag.</p>
<p>Fremdrift</p> <p>2025 – 2030.</p>

Tiltak	Økt bruk av tre i kommunale nybygg.
<p>Bakgrunn</p> <p>Tre er et naturlig og anvendelig materiale som kan erstatte mer energi- og utslippsintensive bygningsmaterialer. Bruk av massivtre og limtrekonstruksjoner gir nye konstruksjonsmessige muligheter. Etter hvert som nye bygg blir mer energigjerrige og bruker stadig mindre stasjonær energi, vil klimagassutslipp fra bygningsmaterialene utgjøre en større andel av et byggs klimabelastning.</p> <p>Kommunen er en større byggherre og vil ha behov for å gi sitt bidrag til eget klimaregnskap. Vurdering av tre som alternativt byggemateriale ved større byggeprosjekter må foretas og velges der dette er kostnadseffektivt.</p>	
<p>Aktiviteter</p> <p>I kommunens egne byggeprosjekter skal tre som bygningsmateriale vurderes og nyttes der dette er kostnadseffektivt.</p>	
<p>Ansvar</p> <p>Kommunalområde Utvikling, miljø og teknikk og Plan og utbyggingstjenester.</p>	
<p>Fremdrift</p> <p>2025 – 2030</p>	

Tiltak	Økt bruk av bioenergi i landbrukets bygg.
<p>Bakgrunn</p> <p>Økt vekst i skogen og god tilgang på flis gjør at det bør satses mer på bioenergi enn i dag. Trevirke anses som klimanøytralt og økt bruk av bioenergi vil erstatte fossil energi og elektrisk strøm.</p>	
<p>Aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> Fyre, varme og kjøle med bruk av bioenergi. Informasjon. 	
<p>Ansvar</p> <p>Grunneiere og Plan og utbyggingstjenester.</p>	
<p>Fremdrift</p> <p>2025 – 2030.</p>	

2.4. Natur og miljø

Hovedmål	Forvalte natur og miljø, samt jord-, skog- og vannressurser på en bærekraftig måte
Delmål	<ul style="list-style-type: none"> • Redusere partikkelavrenning og tap av næringsstoffer til vassdrag fra landbruket i Horten • Redusere plastforsøpling og annen forsøpling i naturen • Hindre spredning av fremmede arter. • Utnytte skogressursene på en bærekraftig måte • Ivareta natur og biologisk mangfold i Horten kommune som leveområder for planter, vilt og vannlevende organismer
Bakgrunn	<p>Forvaltning av naturen og dens mangfold kan sees i sammenheng med <u>FNs bærekraftsmål nr. 15 <i>Livet på land</i> og nr. 14 <i>Livet i havet</i></u> Kommunedelplan for bevaring og økning av arts- og naturmangfold i Horten kommune Naturmangfoldplanen</p> <p>Naturen er en viktig del av miljøet vi lever i og som gir oss goder (økosystemtjenester) som vi er avhengige av. Eksempler på goder som naturen gir er drikkevann, mat, materialer og energivirke fra skog (forsynende tjenester), flomdemping, pollinering (regulerende tjenester), fotosyntese, jorddannelse, vannkretsløp (støttende tjenester) og kulturelle tjenester som rekreasjon og friluftsopplevelser. Det er derfor viktig å forvalte naturen og dens mangfold slik at det kan komme til nytte og glede for nåværende og kommende generasjoner.</p> <p>Landbruket har en viktig rolle i forvaltning og bevaring av naturmangfold og kulturlandskap.</p>

Tiltak	Forbedre og gjenopprette et godt vannmiljø i kommunens vannforekomster med hovedvekt på Borrevannet
Bakgrunn	<p>Horten kommune har 101 kilometer med bekker og elver, i tillegg til innsjøer og kystlinje. 9,5% av vannforekomstene i kommunen har god økologisk tilstand, 81,0% har moderat økologisk tilstand, og 9,5% har svært dårlig økologisk tilstand.</p> <p>Det generelle miljømålet i vannforvaltningsplanen er at det skal oppnås god økologisk og kjemisk tilstand i alle vannforekomster innen 2027 (vannforvaltningsplanens planperiode 2022-2027). Det forventes at økologisk miljømål kan oppnås for 65% av vannforekomstene i Horten kommune innen 2027 (Vann-nett).</p>
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Veilede ved søknadsrunder for regionalt miljø program (RMP) • Veilede ved søknader om spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) • Prioritere SMIL søknader som dreier seg om å hindre forurensing og tiltak for å bedre vannmiljø
Ansvar	

Plan og utbyggingstjenester, Samfunnsutvikling, grunneiere, gårdbrukere og organisasjonene.
Fremdrift 2025 – 2030.

Tiltak	Ved innføring av regional miljøforskrift i Vestfold fylke
Bakgrunn	
<p>Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har hatt på høring og foreslår i denne å innføre regionale miljøkrav for jordbruket, etter vannforskriften, fra.2025 i hele Vestfold fylke og deler av Telemark. Det er foreslåtte 7 ulike miljøkrav for korn og gras samt 4 miljøkrav for grønnsaker og potet.</p> <p>Forskriften skal bidra til å styrke landbrukets innsats til å begrense avrenning og erosjon fra jordbruksarealer.</p>	
Aktiviteter	
<ul style="list-style-type: none"> • Veiledning av gårdbrukere • Delta ved kursing • Innhente forvaltningserfaringer fra områder som har innført regional miljøforskrift • Kontroll i samsvar med forskrift 	
Ansvar	
Plan og utbyggingstjenester, grunneiere, gårdbrukere og organisasjonene.	
Fremdrift 2025-2030	

Tiltak	Redusere plastforsøpling fra landbruket
Bakgrunn	
<p>Plast på avveie er et økende problem for miljøet. Plast er et materiale som er problematisk fordi det brytes ned til mikroplast og dermed havner i næringskjeden. Nedbrytning av plast kan vare i flere hundre år.</p> <p>Landbruket må ta sitt ansvar for å hindre at plast fra landbruket, og annen forsøpling spres i økosystemet, både på land, i vassdrag og i havet.</p>	
Aktiviteter	
<ul style="list-style-type: none"> • Oppmuntre grunneiere og gårdbrukere til å levere all landbruksplast til godkjente mottak. • Oppmuntre grunneiere, faglag og organisasjoner til å delta i ryddeaksjoner i samarbeid med f.eks. Hold Norge Rent. 	
Ansvar	
Plan- og utbyggingstjenester, Samfunnsutvikling, bondelag og grunneierlag.	
Fremdrift 2025 – 2030.	

Tiltak	Hindre spredning av fremmede arter
Bakgrunn	
<p>Fremmede arter er en trussel mot naturmangfold og har en negativ påvirkning på økosystemer. Flytting av matjord og andre masser kan føre til uønsket spredning av fremmede arter som planter og organismer.</p>	
<p>Tiltaksplanen mot fremmede skadelige organismer, utarbeidet på bakgrunn av føringene i <i>Meld. St. 14 (2015–2016) Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfold</i> har som mål at negativ påvirkning fra fremmede arter på økosystemer skal være redusert i planperioden 2020 til 2025</p>	
Aktiviteter	
<ul style="list-style-type: none"> • Bruke matjordplan i arealforvaltning der matjord blir berørt • Følge opp jordbruksarealer ute av drift • Bekjempe fremmede arter på landbruksarealer 	
Ansvar	
<p>Plan og utbyggingstjenester, Samfunnsutvikling, grunneiere, gårdbrukere og organisasjonene.</p>	
Fremdrift	
<p>2025 – 2030.</p>	

Tiltak	Hindre ødeleggelse og fragmentering av habitat for villlevende arter
Bakgrunn	
<p>En av de største truslene mot natur- og naturmangfold, samt mot økosystemer på land og i ferskvann er arealbruk- og arealbruksendring (Stortingsmelding 14, 2025-2016). Omforming av natur gjennom skogbruk, jordbruk, og nedbygging av arealer til bolig, industri og transportsystemer fører til habitatødeleggelse og fragmentering av leveområdene for villlevende organismer.</p>	
<p>Landbruket kan sette inn tiltak for å opprettholde og øke biologisk mangfold på sine landbruksarealer.</p>	
Aktiviteter	
<ul style="list-style-type: none"> • Anlegge soner for pollinerende insekter i jordekanter (RMP) • Opprettholde og øke naturlige vegetasjonssoner langs vassdrag • Skjøtsel av gårdsdammer, trua naturtyper og biologisk verdifulle arealer (RMP) 	
Ansvar	
<p>Plan og utbyggingstjenester, Samfunnsutvikling, grunneiere, gårdbrukere og organisasjonene.</p>	
Fremdrift 2025 – 2030.	

2.5. Landbruksrelatert næringsutvikling

Hovedmål	Verdiskapingen basert på mat-, kultur-, natur- og aktivitetsbaserte opplevelser økes
Delmål	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle det bynære landbruket. • Øke antallet Inn på tunet gårder. • Utvikle tilbud til barnehager og skoler. Gårdsbesøk og annen form for undervisning om landbruket. • Utvikle gårdsturisme (mat og overnatting) særlig med tanke på gående og syklende (Nasjonal sykkelrute nr. 1, Kyststien og pilegrimsled).
Bakgrunn	<p>FNs bærekraftsmål nr 11, <i>Bærekraftige byer og lokalsamfunn: Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige</i>, er førende for hvordan verdiskaping i landbruket kan forvaltes.</p> <p>Rammebetingelsene for norsk landbruk har endret seg og vil fortsette å endre seg. Utviklingen viser et behov og ønske om sterke satsing på ulike landbrukstilknyttede næringer. Landbrukets bygnings- og arealressurser kan tas i bruk på nye måter.</p>

Tiltak	Fredete kulturminner skal inngå som del av verdiskapingen for landbruket i Horten kommune.
Bakgrunn	<p>Horten kommune har mange automatisk fredete og nyere tids kulturminner. Det er et stort spenn i utbredelse, alder og kulturminner fra Borrehaugene til bygdeborger, kullgroper og eldre gårdsbygninger.</p> <p>Tiltaket skal sikre og synliggjøre kulturminneverdiene i landbrukets kulturlandskap. Det skal minimalisere faren for skade på og tap av fredede kulturminner som følge av landbruksdrift samtidig som kulturverdiene kan øke verdiskapingen i landbruket ved aktiv skjøtsel, tilrettelegging og synliggjøring.</p>
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Veilede grunneiere og bønder i Horten kommune med å registrere eventuelle nye kulturminner, rydde kjente kulturminner for vegetasjon, tilrettelegge og synliggjøre kulturminnene. • Veilede om tilskuddsordning for skjøtsel av kulturminner gjennom Regionalt miljøprogram (RMP) • Veiledning til dem som ønsker å søke om statlige og fylkeskommunale midler til videre arbeid for sikring av kulturminnene og bidrag til å kunne skape næring ut av kulturminnene.
Ansvar	Plan- og utbyggingstjenester og Kulturhus og kulturformidling, næringsorganisasjonene, Borre grunneierlag og frivilligheten.
Fremdrift	2025 – 2030
Tiltak	Nye områder for Inn på Tunet

<p>Bakgrunn</p> <p>Horten kommune har siden 2002 erfaring fra Inn på tunet som aktivitets- og avlastningstilbud for demente. Kommunen har gode erfaringer med ordningen, og ønsker å se på mulighetene for å utvide tilbudet til flere deler av kommunens tjenesteproduksjon.</p>
<p>Aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veilede med hensyn på virkemidler og krav til søknader og godkjenninger.
<p>Ansvar</p> <p>Plan- og utbyggingstjenester, organisasjonene og bønder.</p>
<p>Fremdrift</p> <p>2025 - 2030</p>

Tiltak	Arbeide for at landbruket blir en del av Hortens reiselivsstrategi samt stimulere til økt gründervirksomhet fra landbrukseiendommer
<p>Bakgrunn</p> <p>Landbruket har ressurser til å kunne utvikle produkter og tjenester på gården innenfor områder som aktivitetsbaserte opplevelser, mat og kultur. Det er et økende fokus på miljø, opprinnelse, autentisitet, lokalt forankrede produksjonsmetoder og produkter. Utvikling av nyskaping fra landbrukseiendommer som retter seg mot nye løsninger for landbruket og fremtidig matproduksjon.</p>	
<p>Aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landbruket gjør sine ressurser kjent for det etablerte reiselivet. • Landbruket må øke sin kompetanse om reiseliv generelt og opplevelses- og attraksjonsutvikling spesielt. • Øke samhandling og bygge nettverk der dette er hensiktsmessig for teknologiutvikling i landbruket. • Samarbeide med START i Vestfold (Horten kommune/Starte egen bedrift) 	
<p>Ansvar</p> <p>Plan- og utbyggingstjenester, Nærings sjefen, gårdbrukere og landbrukets organisasjoner.</p>	
<p>Fremdrift</p> <p>2025 – 2030.</p>	

2.6. Skogbruk

Hovedmål	Verdiskapingen i skogen skal økes gjennom aktiv foryngelse, ungsogspleie og vedlikehold og utbedring av skogsveinettet.
Delmål	<ul style="list-style-type: none"> • Skogressursene i Horten skal forvaltes bærekraftig med sikte på verdiskaping, biologisk mangfold, hensyn til landskap, friluftsliv og kulturverdiene i skogen. • Karbonbindingen i skogen skal minst opprettholdes på dagens nivå.
Bakgrunn	<p>FNs bærekraftsmål nr.15, <i>Livet på land: Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold</i> er førende for skogbruksforvaltningen i kommunen.</p> <p>Skogområdene i Horten er høyproduktive og inneholder alle landets treslag. Skogene ligger spredt i kulturlandskapet og blir mye brukt som nærtur områder. Det er en utfordring å nytte hele produksjonspotensialet i bynære områder.</p>

Tiltak	Skogsveinettet – registrering og utbedring.
	<p>Skogbruken er avhengig av et godt drifts og skogsveinett. Utviklingen i klimaet med færre dager med tele om vinteren setter større krav til et godt utbygd veinett.</p> <p>I tettbygde strøk er dette spesielt viktig for å unngå kjøreskader når skog skal avvirkes og tømmer kjøres ut til en leggplass hvor det hentes med tømmerbil. Kravene til veikvalitet som stigning, bredde og kurvatur har økt i forbindelse med at det er blitt godkjent større vogntoglast.</p>
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Registrering av eksisterende skogsveier. • Utrede behovet for oppgradering. • Utrede behovet for nyanlegg, tettere skogsveinett.
Ansvar	Plan og utbyggingstjenester og skogeiere.
Fremdrift	Prosjektorganisering 2025-2030

Tiltak	Opprettholde/øke aktiviteten i skogbruken i Horten kommune.
Bakgrunn	Høy hogstaktivitet setter krav til foryngelse og stell av ungskog for å være bærekraftig
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Fremme planlegging av foryngelsesmetode før hogst • Følge opp planting og ungsogspleie etter avvirkning.
Ansvar	Plan og utbyggingstjenester i samarbeid med skogeierlaget.
Fremdrift	2025-2030

2.7. Vilt

Hovedmål	Forvalte vilt i Horten kommune på en bærekraftig måte
Delmål	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen skal arbeide for å fremme formålet med loven og gi myndigheter og organisasjoner, bedrifter og personer bistand, råd og veiledning i saker om viltforvaltning. • Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv. • Forvalte viltet slik at det blir sunne bestander av vilt som har naturlig leveområde i kommunen • Opprettholde viltets leveområder • Redusere antall påkjørsler av vilt
Bakgrunn	<p>FNs bærekraftsmål nr. 15, <i>Livet på land: Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold er førende for arbeidet med forvaltning av kommunens viltressurser.</i></p> <p>I 2018 overtok Landbruks- og matdepartementet ansvaret den delen av forvaltningen som gjelder høstbare viltressurser, det vil si arter det kan jaktes på. Bakgrunnen for overgangen til LMD var blant annet muligheten for å styrke næringsutvikling basert på bærekraftig bruk av utmarksressursene.</p> <p>Viltlovens formål (§1) sier: <i>Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.</i></p> <p>Kommunen har et ansvar for å utføre sitt arbeid som utøvende viltmyndighet.</p>

Tiltak	Sette mål for forvaltning av hjortevilt
Bakgrunn	<p>Antall rådyr som blir drept eller skadet ved påkjørsler i trafikken er økende i kommunen. Det er en ulempe for samfunnet med mange viltpåkjørsler, både i form av materielle skader og ved personskader. Fallviltgruppa i kommunen viser til en økende mengde oppdrag i perioden 2010 til 2024, der de fleste av oppdragene er knyttet til påkjørsler av rådyr (Hjorteviltregisteret.no)</p> <p>Kommunen har mulighet til å utarbeide forvaltningsmål for rådyrstammen i kommunen slik at antall viltulykker i trafikken med rådyr involvert kan komme ned til et akseptabelt nivå.</p>
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide målsettinger for hjortevilt
Ansvar	Plan- og utbyggingstjenester.

Fremdrift

2025 – 2030.

Tiltak	Forvaltning av bever
Bakgrunn	Det ble innført Forskrift om forvaltning av bever i Horten kommune i november 2020, der det ble åpnet for ordinær jakt på bever. Formålet med forskriften er å sikre levedyktige bestander av bever i kommunen, og at bestandene skal være store nok til å tåle at det drives jakt- og fangst. Forskriften viser til at det skal fastsettes årlige kvoter for uttak. For å ha oversikt over beverbestanden i kommunen må det med årvisse mellomrom foretas registrering som viser utviklingen av beverbestanden.
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Følge opp arbeidet med beverforvaltning• Registrere beverbestanden med jevne mellomrom (hvert 4-6.år).
Ansvar	Plan- og utbyggingstjenester og grunneierlag/grunneiere,
Fremdrift	2025 – 2030.

2.8. Forvaltning, informasjon og omdømmebygging

Hovedmål	Landbrukets omdømme ivaretas gjennom god landbruksforvaltning og godt informasjonsarbeid.
Delmål	
<ul style="list-style-type: none"> • Styrke kommunens informasjonsarbeid overfor landbruket og allmenheten. • Medvirke til å øke kunnskapsnivået, spesielt med hensyn på klima og miljø, kulturminner og biologisk mangfold. • Økt forståelse om landbruk generelt hos allmenheten 	
Bakgrunn	
<p>Det er viktig for landbruket med et godt omdømme. Landbruket leverer fellesgoder til samfunnet som betaler for dette over statsbudsjettet. Det er derfor viktig at samfunnet forstår betydningen av disse fellesgodene. I tillegg er et godt omdømme svært viktig for rekrutteringen til næringen.</p>	

Tiltak	Styrke og systematisere informasjonsarbeidet.
Bakgrunn	
<p>Landbruket har stort behov for kompetanse, og landbrukets rammevilkår er i stadig endring. Det foreligger et potensial for landbruksforvaltningen til å styrke og systematisere informasjonsarbeidet som et bidrag til å møte disse utfordringene.</p>	
Aktiviteter	
<ul style="list-style-type: none"> • Nyheter, nyhetsbrev eller tilsvarende aktiv bruk av kommunens hjemmesider. • Følge kommunens generelle utvikling med hensyn til bruk av sosiale medier. • Aktiv omdømmebygging ved holdningsskapende aktiviteter og bedre informasjon og kommunikasjon om rolle og bidrag til samfunnet. • Øke søkelyset på likestilling i informasjonsarbeidet. 	
Ansvar	
Plan og utbyggingstjenester.	
Fremdrift	
2025 – 2030.	